

Soha nincs vége

KÖNYVKRITIKA - LXI. évfolyam, 17. szám, 2017. április 28.

Petőcz András: Aysa. Harminc nappal a háború után. Fekete Sas Kiadó, Budapest, 2016, 253 oldal, 3200 Ft

Ez a hang, Aysa hangja a regény vivőereje, összefogója és talán a lényege (de legalábbis: egyik legfontosabb rétege). A mű elolvasásához nem kell ismerni a trilógia előző köteteit, anélkül is érthető, még ha sok visszautalás van is benne; de aki mégis belenézett az első két kötetbe, annak feltűnhet a hang azonossága és erős különbözősége. A régebbiekben kislány, majd kamasz, végül fiatal nő beszélt, aki űzött, zaklatott életében állandó nyelvváltásokra kényszerült, ez magyarázta azt a furcsán aprólékoskodó, aggályosan részletező, ismételtetésekkel és az emlékezet apró részleteket felidéző működését tükröző beszédmódját. Ahogyan egy kislány, egy sérült és rettegő nő, a racionalitáshoz és a megértés lehetőségéhez kétségbeesve ragaszkodó elbeszélő fogalmaz. Most ugyanezt látjuk, csak hát a funkciója (vagy életrajzi háttere) változott meg ennek a nyelvnek: idősödő, majd öreg asszony szavait halljuk, aki részint megmaradt rémült gyerekek, részint a halál közelségében belekapaszkodik a pontosságba, a leírásba és rögzítésbe, mintegy ezzel - a tanúságtétellel - ad értelmet a túlélésnek.